# ЗАКОН ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

*В сила от 31.08.2008 г.*

*Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 29 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 Март 2020г.,* ***изм. ДВ. бр.51 от 1 Юли 2022г.***

Проект: 802-01-4/17.01.2008 г.

## Глава първа.
## ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) С този закон се уреждат планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие.

Чл. 2. (1) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

(2) (Предишен текст на чл. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Държавната политика за регионално развитие създава условия за балансирано и устойчиво интегрирано развитие на районите и общините и обхваща система от нормативно регламентирани документи, ресурси и действия на компетентните органи, насочени към:

1. намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия в степента на икономическото, социалното и териториалното развитие;

2. (доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) осигуряване на условия за ускорен икономически растеж и високо ниво на заетост за насърчаване на инвестициите, конкурентоспособността и иновациите;

3. (доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) развитие на териториалното сътрудничество и интеграция на трансграничните райони;

4. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) осигуряване на териториална основа за устойчиво регионално и пространствено развитие и за прилагане на интегрирани териториални инвестиции;

5. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) подобряване състоянието на териториите с неблагоприятни социално-икономически, географски и демографски характеристики;

6. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) адаптиране към климатичните промени и намаляване на риска от бедствия.

(3) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Държавната политика за регионално развитие се основава на следните принципи:

1. стратегически подход на планиране;

2. програмиране и концентрация на ресурсите;

3. допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно

финансиране с ресурси от фондове на Европейския съюз, частни източници и от международни финансови институции;

4. междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката;

5. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) съгласуваност с другите секторни и хоризонтални политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище;

6. партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Държавната политика за регионално развитие се провежда в координация и съгласуваност със секторните и хоризонтални политики и отчита техните териториални измерения.

## Глава втора.
## ТЕРИТОРИАЛНА ОСНОВА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 4. (1) За целите на планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението и оценката на регионалното развитие се обособяват райони, които се разделят на нива в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Районите, които образуват ниво 1, са статистически зони, не представляват административно-териториални единици и са с териториален обхват, както следва:

1. район "Северна и Югоизточна България", включващ Северозападния район, Северния централен район, Североизточния район и Югоизточния район;

2. район "Югозападна и Южна централна България", включващ Югозападния район и Южния централен район.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Районите, които образуват ниво 2, са региони за планиране, не представляват административно-териториални единици и са с териториален обхват, както следва:

1. Северозападен район, включващ областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен;

2. Северен централен район, включващ областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;

3. Североизточен район, включващ областите Варна, Добрич, Търговище и Шумен;

4. Югоизточен район, включващ областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол;

5. (доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Югозападен район, включващ областите Благоевград, Кюстендил, Перник, София и София (Столична община);

6. Южен централен район, включващ областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

(4) Районите, които образуват ниво 3, представляват административно-териториални единици и обхващат територията на отделните области.

(5) Районите от съответните нива са териториална основа за провеждане на държавната политика за регионално развитие.

Чл. 5. (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 7. (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

## Глава втора "а".
## ПЛАНИРАНЕ НА ПРОСТРАНСТВЕНОТО РАЗВИТИЕ (НОВА - ДВ, БР. 82 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 26.11.2012 Г., ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 15 ОТ 2016 Г., ОТМ. - ДВ, БР. 21 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 13.03.2020 Г.)

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 7б. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 7в. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 7г. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 7д. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., предишен текст на чл. 7д - ДВ, бр. 28 от 2018 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

## Глава трета.
## СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 15 ОТ 2016 Г.)

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) Стратегическото планиране на регионалното развитие интегрира регионалното и пространственото развитие и обхваща разработването и актуализацията на система от документи за намаляване на дисбаланса в развитието на националната територия при отчитане на териториалния потенциал, включително осигуряване развитието на трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество.

(2) Системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие обхваща:

1. Национална концепция за регионално и пространствено развитие;

2. интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2;

3. план за интегрирано развитие на община.

(3) Документите по ал. 2 се намират в йерархична съподчиненост и се разработват, както следва:

1. Националната концепция за регионално и пространствено развитие - за срок до 15 години с изключение на елементите на техническата инфраструктура, които се планират за период до 30 години;

2. интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 - за срок 7 години с изключение на елементите на техническата инфраструктура, които се планират за период до 30 години;

3. планът за интегрирано развитие на община - за срок 7 години.

(4) Документите по ал. 2 служат за:

1. определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на районите, общините и населените места, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;

2. идентифициране на проекти, допринасящи за постигане на националните цели и приоритетите за регионално и местно развитие;

3. планиране и изпълнение на интегрирани подходи за териториално и градско развитие;

4. координиране на секторните и хоризонталните политики на териториално ниво чрез отчитане на териториалните им измерения;

5. осигуряване на съгласуваност на провеждането на държавната политика за регионално развитие със стратегическите документи на национално ниво;

6. координиране развитието на националната територия и акватория в съответствие с Морския пространствен план на Република България.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) Националната концепция за регионално и пространствено развитие определя дългосрочните перспективи, цели и приоритети на държавната политика за намаляване на дисбаланса в развитието на националната територия и съответствието ѝ с другите секторни и хоризонтални политики.

(2) Националната концепция за регионално и пространствено развитие определя стратегията за развитие на националната територия и връзките ѝ със съседни страни и региони.

(3) Националната концепция за регионално и пространствено развитие отчита действащите стратегически документи на международно равнище в областта на регионалното и пространственото развитие, Морския пространствен план на Република България и националните стратегически документи за развитие на секторните и хоризонталните политики.

(4) Националната концепция за регионално и пространствено развитие съдържа:

1. анализ на демографското, социално-икономическото, екологичното и териториално-урбанистичното състояние, изявените проблеми и потенциали за развитие, като се отчитат и изменението на климата и рисковете от бедствия;

2. прогнози, алтернативни сценарии и пространствени модели за развитие на националната територия, в които са взети предвид измененията в климата и рисковете от бедствия;

3. визия, цели и приоритети за регионално и пространствено развитие;

4. пространствена структура с централни, силно урбанизирани територии, периферни и селски слабо урбанизирани територии, територии за защита на природните и културните ценности;

5. функционално-йерархична структура на мрежата от населени места с градовете - центрове с европейско, макрорегионално и национално значение, агломерационните образувания и техните зони на влияние;

6. главни и второстепенни оси на развитие, включително оси с европейско и макрорегионално значение;

7. транспортни и инфраструктурни коридори и обекти с международно и национално значение и интегриране на страната с европейската транспортна, енергийна мрежа и мрежите за пренос на природен газ, нефт и нефтопродукти;

8. неформални райони със специфични характеристики и проблеми;

9. зони за трансгранично и междурегионално сътрудничество, които допускат съвместно планиране и управление със съседни страни;

10. необходими действия и критерии за наблюдение и оценка на изпълнението на концепцията;

11. стратегически насоки за разработване и актуализация на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 за определен период.

(5) Националната концепция за регионално и пространствено развитие се изработва от

специализирано търговско дружество със 100 на сто държавно участие в капитала, в което правата на държавата се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(6) Националната концепция за регионално и пространствено развитие се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) За регионите за планиране от ниво 2 се разработват интегрирани териториални стратегии за развитие.

(2) Интегрираната териториална стратегия за развитие на регион за планиране от ниво 2 определя средносрочните цели, приоритети и перспективи за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на съответния регион за планиране в съответствие с предвижданията на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и другите секторни и хоризонтални политики, както и връзките му с други региони за планиране от ниво 2 в страната и в съседните държави в макрорегиона.

(3) Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 координира предвижданията на секторните стратегии и документи на регионално равнище в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда и отчита регионалните им специфики и териториалните им измерения.

(4) Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 отчита предвижданията и инвестиционните намерения за развитие за територията на района и се използва като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ.

(5) Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 съдържа:

1. анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на съответния регион за планиране от ниво 2;

2. прогнози, алтернативни сценарии и пространствени модели за развитие;

3. визия, цели и приоритети за регионално и пространствено развитие на региона за планиране от ниво 2;

4. пространствена структура с централни, силно урбанизирани територии, периферни и селски слабо урбанизирани територии, територии за защита на природните и културните ценности и територии със специфични характеристики и проблеми;

5. функционално-йерархична структура на мрежата от населени места с градове центрове и с идентифицирани зони за индустриално развитие и бизнес, за отдих и туризъм, за прилагане на интегрирани териториални инвестиции;

6. главни и второстепенни оси на урбанистично развитие с национално и регионално значение и връзки с осите на развитие в макрорегиона;

7. транспортни и инфраструктурни коридори и обекти с национално и регионално значение и връзки със съседните райони в страната и в съседните държави;

8. мерки за интегрирано териториално възстановяване и развитие;

9. мерки и дейности за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия;

10. индикативен списък на важни за региона за планиране от ниво 2 проектни идеи с индикативни бюджети и оптимален график на изпълнение;

11. обща оценка на необходимите ресурси за реализация на стратегията, конкретизирана по години съобразно оптималния график за изпълнение на проектните идеи;

12. необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на

интегрираната териториална стратегия за развитие.

(6) Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 се изработват от специализирано търговско дружество със 100 на сто държавно участие в капитала, в което правата на държавата се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(7) Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 се одобряват от регионалните съвети за развитие.

(8) Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 се приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството след одобрението им от съответните регионални съвети за развитие.

Чл. 12. (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 13. (1) (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Планът за интегрирано развитие на община определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината.

(2) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Планът за интегрирано развитие на община осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Планът за интегрирано развитие на община съдържа:

1. анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на съответната община;

2. цели и приоритети за развитие на общината за определен период;

3. зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини;

4. мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия;

5. партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на плана при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност;

6. индикативен списък на важни за общината проектни идеи с проектобюджети и оптимален график на изпълнение;

7. обща оценка на необходимите ресурси за реализация на плана, конкретизирана по години съобразно оптималния график за изпълнение на важните за общината проектни идеи;

8. програма за реализиране на плана за интегрирано развитие на общината;

9. необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на плана.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Планът за интегрирано развитие на община се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

(5) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Одобреният план за интегрирано развитие на община се представя от кмета на общината пред съответния областен съвет за развитие в срок до три месеца от неговото приемане от съответния общински съвет.

Чл. 13а. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) Условията, редът и сроковете за изготвяне, съгласуване, приемане, актуализиране и изпълнение на документите по чл. 8, ал. 2 се определят с правилника за прилагане на закона.

(2) Обхватът и съдържанието на Морския пространствен план на Република България и условията и редът за неговото изготвяне, приемане, прилагане и изменение се определят със Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

(3) Морският пространствен план на Република България се изработва от специализирано търговско дружество със сто на сто държавно участие в капитала, в което правата на държавата се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

## Глава четвърта.
## УПРАВЛЕНИЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Министерският съвет приема Националната концепция за регионално и пространствено развитие и интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Министрите и ръководителите на ведомства отчитат предвижданията на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 при провеждане на секторните политики в рамките на своите компетенции.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството:

1. провежда държавната политика за регионално развитие;

2. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) осигурява съгласуваност на политиката за регионално развитие с другите секторни и хоризонтални политики в координация със съответните компетентни органи;

3. определя политиката за интегриране на техническата инфраструктура с регионално значение с главните инфраструктурни мрежи с национално и европейско значение съгласувано със съответните компетентни органи;

4. (доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) определя политиката за интегриране на принципи и стратегии за устойчиво, териториално и градско развитие в държавната политика за регионално развитие на национално, регионално и местно равнище;

5. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) организира изработването и контролира прилагането на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020

г., в сила от 13.03.2020 г.)

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

8. (предишна т. 7, доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) дава методически указания на органите, участващи в разработването и прилагането на документите по чл. 8, ал. 2;

10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

11. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

12. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) осигурява изпълнението на програмните документи за регионално развитие и териториално сътрудничество;

13. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

14. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) организира и контролира осъществяването на регионална координация при изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;

15. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) участва в работата на структурите на Европейския съюз в рамките на своите компетенции, провежда преговори и консултации;

16. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) участва в междуправителствени комисии за регионално, трансгранично и транснационално сътрудничество;

17. (предишна т. 15, доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) съдейства за хармонизиране на българското законодателство в областта на регионалното и пространственото развитие с нормите на правото на Европейския съюз.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) В регионите за планиране от ниво 2 се създават регионални съвети за развитие.

(2) Регионалният съвет за развитие координира провеждането на държавната политика за регионално развитие в съответния регион за планиране от ниво 2.

(3) Регионалният съвет за развитие се състои от председател, заместник-председател и членове и се подпомага от експертен състав.

(4) Членове на регионалния съвет за развитие са:

1. областните управители на областите от съответния регион за планиране от ниво 2;

2. кметове на общини и/или председатели на общински съвети от съответния регион за планиране от ниво 2.

(5) Представителите на общините в регионалния съвет за развитие се определят от представителите на общините, членове на съответния областен съвет за развитие, по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

(6) Броят на представителите на общините в регионалния съвет за развитие се определя, както следва:

1. за областите с население до 200 000 души - двама представители;

2. за областите с население от 200 001 до 300 000 души - трима представители;

3. за областите с население от 300 001 до 400 000 души - четирима представители;

4. за областите с население от 400 001 до 500 000 души - петима представители;

5. за областите с население над 500 000 души - шестима представители.

(7) Председателят на регионалния съвет за развитие:

1. ръководи заседанията на регионалния съвет за развитие;

2. осигурява прозрачност на работата по изпълнение на функциите на регионалния съвет за развитие;

3. осигурява условията за провеждане на заседанията на регионалния съвет за развитие, като спазва принципа за безпристрастност при осъществяване на процеса на вземане на решения от членовете на регионалния съвет за развитие.

(8) Председателят на регионалния съвет за развитие се определя при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона. По решение на регионалния съвет за развитие за председател на съвета може да бъде избран член на съвета или лице, което не е член на съвета. Когато председател на съвета е лице извън състава по ал. 4, той няма право на глас при приемането на решения от регионалния съвет за развитие.

(9) Заместник-председателят на регионалния съвет за развитие подпомага председателя на регионалния съвет за развитие в изпълнение на неговите функции.

(10) Заместник-председателят на регионалния съвет за развитие се определя при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

(11) Секретар на регионалния съвет за развитие е началникът на териториалното звено на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за стратегическо и пространствено планиране и координация на регионалното развитие в съответния регион за планиране от ниво 2. Секретарят на съвета:

1. организира и обезпечава административно-техническата работа на регионалния съвет за развитие;

2. участва в заседанията на регионалния съвет за развитие без право на глас при вземането на решения.

(12) В изпълнение на функциите си председателят се подпомага от териториалното звено на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за стратегическо и пространствено планиране и координация на регионалното развитие в съответния регион за планиране от ниво 2. Експертният състав на регионалния съвет за развитие се състои от три отделни звена със специфични функции: звено за медиации, звено за публични консултации и звено за предварителен подбор.

(13) В заседанията на регионалния съвет за развитие с право на съвещателен глас, в качеството им на наблюдатели участват:

1. представител на дирекция "Централно координационно звено" в администрацията на Министерския съвет;

2. представител на Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския съюз" към Министерството на финансите;

3. по един представител от всяко министерство;

4. представител на Националния статистически институт;

5. представител на Българската академия на науките;

6. представител на Националното сдружение на общините в Република България;

7. представители на национално представените организации на работодателите, които имат свои членове на територията на съответния регион за планиране от ниво 2;

8. представители на национално представените организации на работниците и служителите;

9. представители на висшите училища в съответния регион за планиране от ниво 2;

10. представители на икономическия сектор в съответния регион за планиране от ниво 2;

11. представители на юридически лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза на територията на съответния регион за планиране от ниво 2.

(14) Наблюдателите по ал. 13, т. 6 - 11 имат право на глас при приемането на решения по чл. 19, ал. 1, т. 3.

(15) Процедурните правила за определяне на поименния състав на представителите по ал. 13 се определят с правилника за прилагане на закона.

(16) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) Средствата, необходими за дейността на регионалния съвет за развитие и за укрепване на административния му капацитет, могат да се предвиждат като ресурси по линия на оперативните програми, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, както и със средства от държавния бюджет.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) Регионалният съвет за развитие:

1. обсъжда и одобрява проекта на интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2;

2. изпълнява функции по управление, координиране, наблюдение и контрол на изпълнението на интегрираната териториална стратегия за развитие на съответния регион за планиране от ниво 2;

3. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) участва в процеса на подбор на концепции за интегрирани териториални инвестиции, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, от други европейски фондове и финансови източници, включително финансови инструменти, и от съответното национално съфинансиране, в изпълнение на интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2;

4. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) предоставя писма за подкрепа във връзка с участието на български партньори в проекти по програмите за трансгранично сътрудничество, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление и инструменти за предприсъединителна помощ на Европейския съюз, при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона;

5. осъществява консултативна функция при изготвянето на плановете за интегрирано развитие на общините в региона за планиране от ниво 2;

6. разглежда и обсъжда въпроси, които имат отношение към развитието на региона за планиране от ниво 2.

(2) Организацията и дейността на регионалния съвет за развитие се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 20. (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 21. Областният управител:

1. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

2. (доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

3. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

4. (предишна т. 3, доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) подпомага общинските администрации на общините на територията на областта при разработването и прилагането на плановете за интегрирано развитие на общините чрез предоставяне на консултации и препоръки;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) оказва съдействие при изпълнението, наблюдението и оценката на съответната интегрирана териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) координира изпълнението на секторни стратегически документи, засягащи развитието на областта;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) подпомага изготвянето на проекти в съответствие с целите и приоритетите на интегрираната териториална стратегия за развитие на съответния регион за планиране от ниво 2 и плановете за интегрирано развитие на общините на територията на областта;

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) съдейства за осигуряване на информация и публичност на територията на съответната област относно изпълнението на интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2;

10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) сключва споразумения за сътрудничество с други области в страната и извън нея за осъществяване на съвместни дейности за постигане целите на регионалното развитие и териториалното сътрудничество.

Чл. 22. (1) В областите се създават областни съвети за развитие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Председател на областния съвет за развитие е областният управител, а постоянни членове са кметовете на общините в областта, по един представител на общинския съвет на всяка община, делегирани представители на областните структури на представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище.

(3) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Като членове на съвета с право на глас при обсъждане на въпроси, отнасящи се до тяхната компетентност, участват и ръководителите на териториалните звена на централната изпълнителна власт на територията на областта.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Председателят на областния съвет за развитие кани на заседанията на съвета да присъстват с право на съвещателен глас физически лица и представители на юридически лица и на граждански организации, които имат отношение към развитието на областта.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Областният съвет за развитие:

1. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

2. (отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

3. (отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

4. (отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

5. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) одобрява правилата за организацията и дейността на постоянните комисии към областния съвет за развитие;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) приема решения за сключване на споразумения за сътрудничество с други области в страната и извън нея за осъществяване на съвместни дейности по регионалното развитие и териториалното сътрудничество;

7. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) съгласува изготвените съгласно Закона за водите регионални генерални планове за В и К системите и съоръженията, генерални планове на агломерации над 10 000 еквивалентни жители за В и К системите и съоръженията, инвестиционните програми към

регионалните генерални планове за В и К системите и съоръженията, и инвестиционните програми към генералните планове на агломерации над 10 000 еквивалентни жители за В и К системите и съоръженията;

8. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) разглежда и обсъжда въпроси, които имат отношение към развитието на областта.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) По решение на областния съвет за развитие се създават постоянни или временни комисии, които подпомагат дейността му. Постоянните комисии се създават в областта на пространственото развитие, устройството на територията и строителството, индустрията и новите технологии, транспорта и енергетиката, туризма и околната среда, здравеопазването, образованието, пазара на труда и други.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Организацията и дейността на областните съвети за развитие се определят с правилника за прилагане на закона.

(8) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна ал. 7, доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Организацията и дейността на постоянните и временните комисии се определят с правила, които се одобряват от областния съвет за развитие.

(9) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна ал. 8 - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Постоянната комисия за пространствено развитие, устройство на територията и строителство се ръководи от архитект от съответната областна администрация.

Чл. 23. Кметът на общината:

1. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) организира изработването на плана за интегрирано развитие на общината и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;

2. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината;

3. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

4. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от общинския съвет;

5. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) осигурява публичност и прозрачност на плана за интегрирано развитие на общината, както и на действията по реализацията му.

Чл. 24. Общинският съвет:

1. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) обсъжда и приема плана за интегрирано развитие на общината по предложение на кмета на общината;

2. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

3. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) контролира осигуряването на съответствие на общия устройствен план с плана за интегрирано развитие на общината;

4. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) одобрява годишните доклади за наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината по предложение на кмета на общината.

Чл. 25. (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

## Глава пета.
## РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 26. Източници за финансиране на регионалното развитие са:

1. държавният бюджет;

2. бюджетите на общините;

3. средства на физически и юридически лица;

4. (доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) средства от фондовете на Европейския съюз, включително финансови инструменти;

5. международни финансови институции;

6. (доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) други източници, определени със закон или с подзаконов нормативен акт.

Чл. 27. (1) (Предишен текст на чл. 27 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Средствата от източниците по чл. 26 се разходват за:

1. подготовка и актуализация на стратегически планови и програмни документи, както и за разработване на проекти;

2. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) подготовка и актуализация на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) финансиране на програми и проекти, в т.ч. съфинансирани със средства от фондовете на Европейския съюз и международни финансови източници, съгласно подписаните споразумения и съответните програмни документи;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) извършване на наблюдение и оценка на прилагането на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) осигуряване на комуникационна стратегия на политиката за регионално развитие.

(2) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Подготовката, актуализацията, наблюдението и оценката на плановете за интегрирано развитие на общините се финансират от бюджетите на съответните общини и/или чрез средства от фондовете на Европейския съюз и други финансови източници, като кметовете на общини ежегодно планират необходимите за целта финансови ресурси.

(3) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Ежегодно министърът на регионалното развитие и благоустройството, като компетентен орган за разработването на документите по чл. 8, ал. 2, т. 1 и 2, планира необходимите финансови ресурси за изпълнение на дейностите по разработване, актуализация, наблюдение и оценка в рамките на бюджетната процедура. Средствата се осигуряват в съответствие със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и/или чрез средства от фондовете на Европейския съюз и други финансови източници.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 29. Регионалното развитие в районите се подпомага от държавата в съответствие със законодателството в областта на държавните помощи.

## Глава шеста.
## НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 30. (1) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Наблюдението и оценката на регионалното и пространственото развитие се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие.

(2) Наблюдението и оценката отчитат резултатите от изпълнението на документите, които допринасят за регионалното развитие.

(3) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) За наблюдението и оценката на регионалното развитие се използват географски информационни системи, официални статистически данни от Националния статистически институт и от Евростат и други източници на официална информация.

(4) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Източниците на информация за наблюдение и оценка на регионалното развитие по ал. 3 се определят в правилника за прилагане на закона.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) Наблюдението на изпълнението на Националната концепция за регионално и пространствено развитие се извършва въз основа на резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 и на плановете за интегрирано развитие на общините.

(2) Наблюдението на изпълнението на интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 и на плановете за интегрирано развитие на общините се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) (1) Едновременно с разработването на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие по чл. 8, ал. 2, т. 2 и 3 се извършва екологична оценка или се преценява необходимостта от извършване на екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда.

(2) По преценка на министъра на регионалното развитие и благоустройството, като компетентен орган за разработването на документите по чл. 8, ал. 2, т. 1 и 2, както и на кметовете на общини, като компетентни органи за разработването на документите по чл. 8, ал. 2, т. 3, за разработването на съответните документи може да се извършва предварителна оценка за социално-икономическото им въздействие.

Чл. 33. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) За реализацията на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие по

чл. 8, ал. 2 се извършва междинна оценка в средата на периода на тяхното действие.

(2) Междинната оценка включва:

1. оценка на първоначалните резултати от изпълнението;

2. оценка на степента на постигане на съответните цели;

3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;

4. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) За изпълнението на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие по чл. 8, ал. 2 се извършва последваща оценка на въздействието не по-късно от една година след изтичането на периода на тяхното действие.

(2) Последващата оценка включва:

1. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;

2. оценка на общото въздействие;

3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;

4. изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) През периода на действие на документите за регионално и пространствено развитие по чл. 8, ал. 2 могат да се извършват допълнителни тематични оценки и оценки за специфични случаи по преценка на органите за управление на регионалното развитие.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Оценките се извършват чрез възлагане при условията и по реда на Закона за обществените поръчки съответно от министъра на регионалното развитие и благоустройството и от кметовете на общините.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 37. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Стратегическите документи за регионално и пространствено развитие, както и документите, свързани с действията на съответните органи по тяхното изработване, одобряване, приемане, изпълнение, наблюдение и оценка, са официална обществена информация и се съхраняват в единна информационна платформа за целите на политиката за регионално развитие.

(2) Органите, извършващи действия в рамките на предоставените им с този закон и с нормативните актове по прилагането му компетенции, са длъжни да информират своевременно и по подходящ начин обществеността за характера и същността на тези действия, за необходимостта и потенциалните ползи от извършването им, за последиците от тях, както и за постигнатите резултати.

## Глава седма.
## НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРОСТРАНСТВЕНОТО РАЗВИТИЕ (НОВА - ДВ, БР. 15 ОТ 2016 Г., ОТМ. - ДВ, БР. 21 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 13.03.2020 Г.)

Чл. 38. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

Чл. 39. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)
Чл. 40. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

**Допълнителни разпоредби**

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) "Териториално сътрудничество" е рамка за изпълнение на съвместни действия и обмен на политики между национални, регионални и местни участници от различни държави членки, които имат трансграничен, транснационален и междурегионален характер, включително за изграждане на мрежи за обмен на информация и опит между заинтересованите страни.

2. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

3. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

4. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) "Оперативни програми" са документи, съдържащи стратегията на държавата в определени сфери на политиката, чрез които се изпълнява Кохезионната политика на Европейския съюз.

5. "Устойчиво интегрирано регионално и местно развитие" е съхраняване, развитие и извършване на целенасочени промени в условията за живот и труд в районите чрез взаимносвързани действия в икономическата и социалната сфера в съответствие с изискванията за опазване на околната среда и защитата срещу всички форми на дискриминация.

6. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

7. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

8. (отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

9. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

10. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

11. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

12. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

13. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г., отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.)

14. (нова - ДВ, бр. 13 от 2017 г.) Специализирано търговско дружество със сто процента държавно участие в капитала, в което правата на държавата се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството, е "Национален център за териториално развитие" - ЕАД, гр. София.

15. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) "Секторни политики" са съвкупност от принципи и действия, които засягат определени сектори на държавното управление, като транспорт, околна среда, енергетика, икономика, здравеопазване, образование, социални услуги, култура, туризъм, жилищна политика и други.

16. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) "Трансгранични райони" са територии (райони от ниво 3), граничещи по суша или по вода със съседна държава - членка на Европейския съюз, или с трета държава по външните граници на Европейския съюз.

**Преходни и Заключителни разпоредби**

§ 2. Законът за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 14 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 32 и 88 от 2005 г. и бр. 24 от 2006 г.) се отменя.

§ 3. (1) Дирекциите за техническо съдействие, координация и управление на регионални

програми и планове, създадени в структурата на съответните областни администрации с отменения Закон за регионалното развитие, се закриват.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) Щатните бройки и дейността на закритите дирекции по ал. 1 преминават към териториалните звена на Министерството на регионалното развитие по чл. 20 от този закон.

(3) Трудовите и служебните правоотношения със служителите в дирекциите по ал. 1 се уреждат съгласно чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител.

§ 4. Националната стратегия за регионално развитие, регионалните планове за развитие и областните стратегии за развитие се привеждат в съответствие с разпоредбите на закона в едногодишен срок от влизането му в сила.

§ 5. Министерският съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството приема правилник за прилагане на закона в тримесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник".

§ 6. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

§ 7. Законът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник".

---

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 15 май 2008 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**Преходни и Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 47 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 23.06.2009 Г.)

§ 46. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 26, 29, 30, 32 - 36 и 40, които влизат в сила три месеца след обнародването му.

**Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ**
(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2009 Г.)

§ 4. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 93 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 25.12.2009 Г.)

§ 100. Законът влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1, 2, 21, 36, 39, 41, 44, 45, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 59, 62, 63, 64, 65, 70 и 91, които влизат в сила от деня на обнародването му.

**Преходни и Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 26.11.2012 Г.)

§ 149. Законът влиза в сила в 30-дневен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 16, § 35, т. 2 и § 39, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2013 Г.)

§ 54. В Закона за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 50 от 2008 г.; изм., бр. 47, 82 и 93 от 2009 г., бр. 82 от 2012 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие и благоустройството", "министърът на регионалното развитие и благоустройството" и "Министерството на регионалното развитие и благоустройството" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие", "министърът на регионалното развитие" и "Министерството на регионалното развитие".

. . . . . .

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 22 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 11.03.2014 Г.)

§ 20. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 54. В Закона за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 50 от 2008 г.; изм., бр. 47, 82 и 93 от 2009 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г. и бр. 22 от 2014 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие", "министърът на регионалното развитие" и "Министерството на регионалното развитие" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие и благоустройството", "министърът на регионалното развитие и благоустройството" и

"Министерството на регионалното развитие и благоустройството".

. . . . . .

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА**

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 03.02.2015 Г.)

§ 6. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2016 Г.)

§ 45. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие с него правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие.

(2) Министерският съвет приема наредбата по чл. 7д в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

**Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 18.07.2017 Г.)

§ 76. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 21 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 13.03.2020 Г.)

§ 37. Изпълнението, наблюдението и оценката на Националната стратегия за регионално развитие 2012 - 2022 г., на регионалните планове за развитие за периода 2014 - 2020 г., на общинските планове за развитие за периода 2014 - 2020 г., на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие за периода 2014 - 2020 г., на Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025 г. и на регионалните схеми за пространствено развитие на районите от ниво 2 за периода 2014 - 2020 г. се довършват по реда, по който са започнали.

§ 38. Изпълнението и наблюдението на изпълнението на областните стратегии за развитие за периода 2014 - 2020 г. и на регионалните схеми за пространствено развитие на областите за периода 2014 - 2020 г. приключват с изтичането на срока на тяхното действие без извършване на последваща оценка.

§ 39. Компетентните органи по изпълнението, мониторинга и оценката на Националната стратегия за регионално развитие 2012 - 2022 г., на регионалните планове за развитие за периода 2014 - 2020 г., на областните стратегии за развитие за периода 2014 - 2020 г., на общинските планове за развитие за периода 2014 - 2020 г., на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие за периода 2014 - 2020 г., на Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025 г., на регионалните схеми за пространствено развитие на районите от ниво 2 за периода 2014 - 2020 г. и на регионалните схеми за

пространствено развитие на областите за периода 2014 - 2020 г. запазват своите функции, правомощия и отговорности до края на действието на съответните документи.

. . . . . .

§ 55. Правилникът за прилагане на закона се привежда в съответствие с този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 56. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби**
**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 51 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2022 Г.)

§ 73. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Релевантни актове от Европейското законодателство**

**Регламенти:**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1083/2006 НА СЪВЕТА от 11 юли 2006 година за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (отм.)